

Zapisnik 3. redne seje Sveta članic COBISS

14. 6. 2024 ob 10. uri, IZUM, Prešernova ulica 17, Maribor in ZOOM

Prisotni člani Sveta članic COBISS:

- Miro Tržan, Mestna knjižnica Ljubljana
- Boris Rifl, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
- mag. Branka Kerec Prekoršek, Univerzitetna knjižnica Maribor
- Mateja Švajncer, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana
- dr. Andrej Kastrin, Inštitut za biostatistiko in medicinsko informatiko, Ljubljana
- Vanja Šuligoj, Goriška knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica
- dr. Uroš Kunaver, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani

Predstavnika IZUM:

- dr. Aleš Bošnjak, direktor IZUM
- Mateja Tratnjek Petre, zapisničarka

Upravičeno odsotni:

- Mojca Markovič, Knjižnica tehniških fakultet, Maribor
- Darja Roškar, Osnovna šola Danile Kumar, Ljubljana

Predsednik Sveta članic COBISS je povedal, da sta Mojca Markovič in Darja Roškar svojo odsotnost na seji opravičili. Predstavil je dnevni red seje, ki so ga člani soglasno potrdili:

1. Program dela in finančni načrt za leto 2024
2. Razno

Direktorja IZUM-a je prosil, naj predstavi Program dela in finančni načrt za leto 2024.

K točki 1

Direktor IZUM-a je povedal, da je Upravni odbor IZUM-a sprejel že drugi rebalans finančnega načrta, ker je IZUM-u ministrstvo posredovalo nova finančna izhodišča. Prav tako se kmalu pričakujejo nova izhodišča Ministrstva za vzgojo in izobraževanje zaradi kohezijskega projekta E-učbeniki.

Članom Sveta članic COBISS je predstavil naslednje udarne poudarke:

- v sodelovanju z ARIS razvoj aplikacij DigitalForms in SICRIS 3.0;
Zaradi ARIS-ovih potreb to področje dodatno podpira ekipa na IZUM-u. Do maja je bila narejena prva sinhronizacija aplikacije DigitalForms.
- priprava koncepta za vpeljavo entitetno-relacijske katalogizacije;
Gre za pripravo pravil RDA, ki jih bo v prihodnje vpeljala v dogovoru med IZUM-om in NUK-om skupna komisija Krasovka, ta bo določala, kako se bodo postavila pravila v katalogizaciji. Normativna kontrola je namenjena avtorjem korporacij, testna baza je bila podana NUK-u;

- razvoj nove generacije programske opreme COBISS+, ki je prilagojena vsem mobilnim napravam, nameščanje zadnje verzije ni potrebno;
- razvoj platforme za izposajo e-knjig (COBISS Ela);
Aplikacija je bila uspešno predstavljena, vključila se je večina založnikov. Pri e-knjigah se lahko knjižnice in založniki dogovarjajo brez posrednikov. IZUM je prevzel tehnološko platformo, dogovore pa so prevzeli v Združenju splošnih knjižnic.
- nadaljevanje razvoja COBISS Lib, gre za stare zapise, ki so se preimenovali;
- nadaljnji razvoj portala eTorba in eUrejevalnika;
- obogatitev normativnih baz, in sicer tako baze CONOR z zapisi za dela in izrazne oblike kot tudi baze SGC z dodatnimi zapisi za manj pokrita področja; šolske knjižnice pripeljejo knjige, IZUM pa nato poskrbi, da se zanje uredijo bibliografski zapisi;
- statistične preglednice za potrebe Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI) pri šolskih knjižnicah, nadaljnji razvoj portala eTorba in eUrejevalnika;
- razvijanje posebnih oblik in načinov podpiranja šolskih knjižnic za delovanje v COBISS;
- nadaljnje vzdrževanje HPC Vege skupaj s tehnično podporo uporabnikom in znanstvenim ter komercialnim projektom, ki se izvajajo na HPC Vegi, obenem pa uspešno sodelovanje pri evropskih projektih SMASH, EU4MasterHPC, InterTwin ter novem projektu EPICURE; IZUM je moral pripraviti elaborat za novi superračunalnik. Ministrstvo za digitalno preobrazbo se o projektu dogovarja z evropskim komisarjem, ki bo elaborat potrdil. Pričakuje se, da bo IZUM center za srednja in mala podjetja in celo jugovzhodno Evropo. Namen projekta je ustvariti most med raziskovalci in podjetji.
- nadaljevanje projekta normativne kontrole predmetnih oznak na osnovi Splošnega geslovnika COBISS.SI;
- podpora pri katalogizaciji gradiva šolskih knjižnic; trenutno se dogaja, da določen delež fonda gradiva šolskih knjižnic zaradi slabše discipline založnikov (tiskarjev) ni pravočasno obdelan v sistemu COBISS;
- podpora učbenišskemu skladu.

V nadaljevanju je direktor IZUM naštel naslednje vsebinske sklope razvojnih aktivnosti:

- vzajemna katalogizacija,
- COBISS+,
- lokalne aplikacije,
- podpora procesom raziskovalne dejavnosti; EOSC EU Node je okolje, ki bi za vsakega raziskovalca omogočilo način prikaza podatkov FAIR za vsak članek; za slovenske raziskovalce bi radi naredili slovensko različico;
- aplikativna infrastruktura,
- eTorba in
- mednarodno razvojno sodelovanje v državah zahodnega Balkana, COBISS.net.

Med drugimi nalogami v Programu dela in finančnem načrtu je naštel naslednje:

- revija Organizacija znanja;
- Uredba EU 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov;
- uredniški odbor za spletne strani;
- družbena omrežja (Facebook, X, blog COBISS);
- promocija, konferenca COBISS;
- nacionalna strategija odprtega dostopa;

- tuje baze podatkov in informacijski viri/servisi; izbrani dobavitelj je Ex Libris;
- razvojna pomoč COBISS.net.

Predsednik Sveta članic COBISS je vprašal člane, kako se vidijo knjižnice v predstavljenem dokumentu.

Dr. Uroš Kunaver je v zvezi s platformo EOSC EU Node opozoril na problematiko zapisov podatkovnih svetov. Izpostavil je težavo, kako vzpostaviti neko povezavo, da bi bilo za bibliografe, ki se ukvarjajo z OSIC-i, poenostavljeno.

Direktor IZUM-a mu je odgovoril, da je problem metodološki, in sicer kdo bo vodil raziskovalce.

Mag. Branka Kerec Prekoršek je podala komentar v zvezi s platformo Biblos. IZUM naj bi platformo izklopil.

Direktor IZUM-a ji je odgovoril, da naj po njegovih informacijah Beletrina ne bi dobila denarja za platformo, zato so jo izklopili.

Predsednik Sveta članic COBISS je vprašal člane, ali uporabljajo sistem e-knjig za uporabnike. Povedal je, da COBISS Ela ni mišljena kot podpora depozitarnim funkcijam.

Mag. Branka Kerec Prekoršek je povedala, da ima slovenika omejeno izposajo in da v Univerzitetni knjižnici izvode kupujejo dodatno.

Boris Rifl je povedal, da so dobili e-pošto, da IZUM s 1. 1. 2025 zapira COBISS3, in sicer zaradi prehoda na COBISS Lib. Opažajo, da sistem COBISS Lib zamrzne, kar ima za posledico izgubo podatkov.

Direktor IZUM-a je povedal, da z opozorili o zamrznitvi sistema ni seznanjen, saj je bil servis šele nedavno vključen. Povedal je, da se bo datum prehoda zamaknil, če do takrat sistem ne bo 100-odstotno deloval.

Vanja Šuligoj je povedala, da se tudi pri njih dogajajo zamrznitve sistema COBISS Lib in da COBISS Cat deluje bolj zanesljivo.

Boris Rifl je povedal, da so z izboljšavami za COBISS Cat v zvezi z zapisi znanstvenih del sodelovali sodelavci NUK-a in IZUM-a, želel je, da krovni in strateški dokument obravnavajo OSIC-i. Meni, da je veliko različnih vprašanj, ki jih zastavljajo knjižničarji, kot npr. kdo vnaša katere podatke v COBISS.

Direktor IZUM-a mu je odgovoril, da je OSIC-ev več in da so organ, ki ga je postavil ARIS.

Predsednik Sveta članic COBISS je pohvalil sodelovanje med MKL in IZUM-om. Strinjal se je s tem, naj se COBISS Lib potrdi v segmentu izposoje, tako da bo zanesljivo deloval. Direktorja IZUM-a je seznanil z anketo splošnih knjižnic o delovanju COBISS Lib, ki jo pripravlja koordinacija OOK. Predlagal je, naj IZUM izboljša delovanje in naj se šele nato izvede anketa. Postavljeni datum za prehod se mu zdi pozitiven zato, da lahko začnejo v IZUM-u prej ukrepati.

Mateja Švajncer je povedala, da je IZUM letos že izvedel anketo.

Vanja Šuligoj pa je dodala, da je bila analiza ankete objavljena na blogu COBISS.

Predsednik Sveta članic COBISS je omenil pobudo znotraj splošnih knjižnic, in sicer o večji centralizaciji katalogizatorjev, saj nimajo potrebe po specializiranih oddelkih za katalogizacijo. Centralizacija bi pomenila, da bi COBISS deloval enosmerno. Zainteresirani so, da zapise, ki jih

naredi NUK, participirajo in da se ne ukvarjajo z vsakim zapisom individualno. Menil je, da bi knjižnice na tak način lažje delale.

Boris Rifl mu je odgovoril, da v NUK-u to podpirajo, vendar predlaga, da se možnost za ažuriranje ohrani.

Direktor IZUM-a je predlagal, naj splošne knjižnice pripravijo predlog na to temo.

K točki 2

Pod točko razno razprave ni bilo.

Seja je bila zaključena ob 11.30.

Miro Tržan
Predsednik Sveta članic COBISS